

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill.
Vidéken: félévre 8 kor., negyedévre 4 kor. — fill.

FŐSZERKESZTŐ:

BENEDEK JÁNOS.

POLITIKAI ROVATVEZETŐ:

Dr. BOROSS LAJOS.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:

SZÉKELY IMRE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főtér 43. szám. Lamprecht palota,
első emelet, az udvarban.

A fiók-parlamenti komédia.

Debreczen, febr. 25.

A fiók-parlament természetesen a delegáció.

Az a szörnyszülött intézmény, melyet idétlenül kinjában hozott létre a porosz által kivülről, a magyar néptörzs által pedig belülről szorongatott összmonarchia.

A mikor kiegyeztünk az uralgó esaláddal, mely elég kegyes volt nagylelkűen megbocsátani nekünk mindazon bűnököt, a miket ellenünk vétett; a mikor megegyeztünk az osztrák sógorral, hogy ezután neki is alkotmánya lesz, mint nekünk volt egy évezreden át; s a mikor az agyafurt eljárású osztrák államtudósoknak sikerült a delegáció intézményének elfogadtatásával lefűlelni a kiegyezési nagy mű alkotására hivatott államférfiúi bölcseséget; s ezzel megteremteni egy — az összmonarchia gondolatát s tényleges állapotát elvitázhatatlanul kifejező s a világtörténelemben páratlanul álló intézményt.

Ez a fiók-parlament, melynek tagjait a magyar és az osztrák országgyűlések csak mint bizottságot küldenek ki, nagyobbzuverénitást ragadott már eddig is magához, mint az a dolog természetéből foly-

nék; valóságos birodalmi tanács lett belőle, mely végérvényesen rendelkezik az összmonarchia néptörzseinek véréről és pénzéről.

Az ez idő szerint Bécsben folyó delegáczióális tárgyalások most is csak abban a keretben mozognak, mint rendesen szoktak.

Szabott ára van ott mindennek, oda már csak fizetni mennek.

Némi kis élénkséget adott az ott folyó komédiásoknak a hadügyminiszter magatartása, kinek hadi tudományát és hadvezéri képességét nem ismerjük ugyan, de a mostani delegációban megmutatta, hogy szónoki versenyre bátran kiállhat a legrafináltabb obstrukciós szónokokkal. A szép díkeziózásoknak azonban csak az lett a vége, hogy úgy a hadügyminiszter ur beszédéből, mint az egész delegáció magatartásából azt a megcsontosodott meggyőződést merithettük, hogy ettől az intézménytől ugyan jótsóha, de soha nem várhatunk. Mert ez a szörnyszülött, ez a nyomorék centrál-parlament ugyan, míg csak mozogni tud benne az életnek legkisebb jelensége is, a magyar nemzet kedvező s alkotmányának megfelelő dolgot alkotni sohasem fog.

És még azt akarják, hogy most menjünk beele ebbe az intézménybe,

midőn évtizedek próbája megmutatta, hogy ez a szörnyszülött intézmény csak arra való, hogy mihamarabb beadja a kulcsot.

A magyar nemzeti követelmények kérdése sem a 67-es alapon, sem az ezen épülő delegációban soha dűlőre nem jut s ép azért — delendam censeo: pokol fenekére a delegációval, meg az egész 67-es kiegyezéssel!

Benedek János.

Az idő nem áll meg.

— február 25.

Csörömpölnek ismét az üvegtáblák, esattognak a patkók Budapest utcáin s karddal és nádpálczával verik ki a rendőrök a szociálisták szívéből a lelkesedés és küzdelem mámorát. Azt híven, hogy száz vagy kétszáz rendőr könnyen keresztül gázol mind azokon a diadalokon, a melyet tiz esztendei szörnű, nehéz munka árán arattak a szociálisták. Bármerre nézünk Magyarországon, hetek óta hatalmas késűlődését látjuk a szociálistáknak, a kik vakmerően, elszántan vették föl a harcot Tisza István gróf ellen. Tudják, hogy szervezetük átkapcsolta az egész országot, tudják, hogy erejük ma már nem ingó nádszál, hanem friss, sudár, erős fa, a mely egy-egy tomboló vihart könnyen kiáll. És ha

A kaczer leány.

(Párbeszéd.)

Bányai: Engedelmet kérek, de nekem a kaczer leány nem tetszik. Nem és ezerszer nem!

Bodrogi: Tisztán izlés dolga! Még pedig — nyugodt lelkijismerettel mondhatom — rossz izlés dolga! Én éppen ellenkezőleg, az olyan leányt, a ki nem vig, jókedű, mosolygó arcú és eleven, mint a mokus, tehát a ki nem kaczer, ki nem állhatom! Igenis barátooskám. Ugy-e, egy fiatal leány, vagy mondjuk asszonyka, a ki szereti az életet, a ki szeret mulatni, nevetni és egy kicsit másokat is bolondítani — az szerinted már kaczer!...

Bányai: Hohó, nagyon tévedsz fiacskám. Az ilyen leányt én is szeretem. Csak hogy kaczer alatt én egészen más valamit értek. A kaczer a leány vagy asszony öltözékében, viselkedésében, beszédében, szóval egész fölépésében nyilvánul. És ha egy leány csak vig, csak jókedű, meg csupán az, a mit te az imént nekem elősoroltál, — arra bizony én sem fogom rá, hogy kaczer! Ellenben mindjárt megérted, hogy mit értek én kaczer alatt. Képzeld el magadnak egy 15—19 éves lánykát, szép kis arccsal, csinos termettel. Vasárnap délután anyai beleegyezéssel Rózsa nevű barátójához megy látogatába. A mint lehalad a lépcsőn, óvatosan körűnéz. Nézi, vajjon a mamája nem látja-e. Aztán egy pillanatra

megáll. Zsebéből izgatottan előkotorász egy féltve őrzött, kapott fátvölt, gyorsan arcára illeszti, aztán még gyorsabban, majdnem futva tovább megy. De csak a kapuig fut. Azontul már biztonságban érzi magát. A fátvölt büszkévé teszi. Szoknyáját, — mely alig ér a bokájáig, — úgy, a mint azt a nagyoktól látja, sikkesen fölemeli s boldogan, szinte kihívóan néz a szembejövők arcába.

Bodrogi: Ez csak feltűnő, de nem kaczer!

Bányai: Megengedem. Eddig csak feltűnő a kicsike. De éppen ezért jobban szemügyre veszik őt. Ekkor történik, hogy egy fiatal ember erősebben néz a szeméi közé. Ő boldogan kacintgat vissza, sőt egyszer-kétszer hátra is fordul. Eanél több nem kell a fiatal embernek: követi a leányt. Mind közelebb s közelebb ér hozzá. Végre mellette van. Erősen fixirozza, sőt egy alkalmas pillanatban mézes-mázos szavakat sugdos a fűlébe:

— Nagysád... aranyos... ne fusson úgy... s így tovább.

A kicsike egy ideig türi, de aztán megijed. Igenis megijed. A hólabdából lavina lett. Az előbb ártatlan mosolya — úgy véli egyszerre — nagy szerencsétlenséget hozott. A fiatal ur nyomában, szorosán mellette, s Istenem, ha a mama, vagy a papa meglátja. Szóval: fél. Lépteit gyorsítja, remeg egész testében. Azután hirtelen befordul egy mellék utcába és futásnak ered... Persze az uracs elmaradozik. S ő — mit

gondolsz — hová fut? Haza? — Oh nem, hanem a Rózsa barátójához, kinek édesen kiszinezve adja elő „kalacdját.“ Lám, ez a kaczer a bar, csak az ártatlanabb fajta. Sokkal rosszabb az asszonyi kaczer. De — apropos, hogy éppen a kaczerágról beszélünk, eszembe jut egy érdekes kis történet, melynek hőse egy igen jó barátunk; diszkrétció mellett megsugom — Miklós barátunk.

Bodrogi: Kérlek mond el, szívesen hallgatlak.

Bányai: Helyes, de előbb egy cigarettre gyujtok. Így nil Tavaly télen történt a biharmegyeiek bálján. Javában folyt a mulatozás, a táncz. A cigány gyönyörűen játszott egy bájos keringőt s Miklós barátunk is örömmel forgott, keringőzött egy csinos, szőke fűrtös lánykával. Eleven, jókedű volt a kicsike elbájolta a táncosát, a ki — ha mindjárt nem is szeretett belé — de élvezettel mulatott az enivaló terem-téssel. A táncz, az izzó levegőjű terem pirosra festették arcát. Egyszerre Miklós karjába ölté kezét s mondá:

— Sétáljunk egy küssé. Pihenni akarok. Miklós készséggel tett eleget e kérésnek s bökölva, szellemeskedve sétáltak.

Ekkor egy üres, alig megvilágított mellékterem elé értek. Olyan tájkert-féle helyiség lehetett, melyet azonban most mire sem használtak. Néhány kávéházi „kerti, virág volt ott elhelyezve, azonkívül néhány pamlag és szék.

terebélyes koronájából egy-egy ágat le is tör a fergeteg, új nő helyébe.

Most, a mikor erre a szegény országra a bajnak anyai felhője nehezedett, mikor anyai csiszolt eszű politikus törte az elméjét azon, hogy mint lehetne a hon hazát a nyárpolgári élet csendes útjára vissza terelni, különösen kellemetlen lehet az utca üvöltözése s még kellemetlenebb, hogy az utca üvöltésének visszhangot ad az egész ország szociálista szervezete. Mert a szociálisták bátor legények. Sándor János államtitkárnak, a ki egy letartóztatott szociálista kihallgatását végig statisztálta a budapesti államrendőrségnél — keményen a szemébe vágta egy bádogos legény:

— Igen maguk ellen, a jogfosztók ellen harcolunk, méltóságos ur!

És nemcsak a bádogos legény, de a legutolsó proletár is megmondja ezt és ennél különb dolgokat, mert az urnak 1904-ik esztendejében a szociálisták abban a jegyben él, hogy érette hat hónapi börtönt ült a legnagyobb krisztusi erény.

Széll Kálmán kormányzata alatt, ha intelligens fejű emberek beszéltek a szociálistákról s ha szóba került, hogy Széll nem meri a szociálistákat üldözni, az volt a válasz:

— Németországban nyolcvan szociálista képviselő ül a parlamentben. Az idő nem áll meg. A haladás elé gátat nem lehet vetni Magyarországon.

És most rövid egy év alatt megfordult a világ nálunk. A mi akkor szabad volt, az ma bűn, a mi akkor szélében hosszabban terjesztettek a szociálista újságok, az ma mind sajtópör anyag. Hát Széll liberálisabb ember, mint Tisza István? A rátóti boles jobban ismeri a nemzetek fejlődéseit, nek örök törvényét, mint Geszt ura, gróf Tisza István? Vagy a gróf, mihelyt gróf lett, azonnal anarchistának néz minden olyan elemet, a melyik a szabad szellem, szó és írás jegyében akar élni és dolgozni a törvényes formák lánczaitól lenyugózott társadalomban?

Mi nem vagyunk olyan szociálisták, mint dr. Goldner Adolf és társai, a kikben sok szertelenséget, a készültség és tudás

Kellemes, enyhe levegőjű termeteske volt, s a leány ártatlanul, inkább pajkosan mondta:

— Menjünk bel!

Beléptek. A leány fáradtan a sok tánczolásból egy bársonypamlagra dült, Miklós szemben vele egy székre ült s lassan legyezte a leányt.

— Milyen kellemes itt. Ugy-e? — kezdte a leány.

— Kétszeresen, — felelte Miklós — egyrészt, s főképpen, ön mellett, másrészt...

— Ne bókoljon! — szakította őt félbe a leány.

— Az igazat mondtam.

A leány hátradült a pamlagon. Szemeit félig behuntya. Szőke haja rendetlenül övezte szép arcát. Igéző volt.

A zene egy pajkos tipegőt játszott. Behallatszott hozzájuk.

— Olyan, de olyan szomjas vagyok — szólalt meg a leány — egy kis vízre vágyom.

Miklós egészen közel hajolt a lányhoz. Érezte arcának melegét. Egy-egy hajfürt arcát csiklandozta. Elbájosolta őt a leány szépsége.

— In is szomjazom — tette lassan hozzá — de... nem vízre, hanem... asókra...

mellett sok felületeséget és érőszakot is látunk. De azt, a mi az utóbbi napok eseményeit provokálta s a mit még fog provokálni egy-két nagyobb skandalumot — nem helyeseljék. — Gyűlés betiltás, sajtótermék elkobzás, egy olyan társadalmi alakulás megakadályozására, mint a szociálisták, nem helyes, nem jó fegyver. Ez a középkort hozza miadig emlékezetbe. A középkortól pedig ma, a mikor az egyéni szabadság tiszta levegőjét élvezzük, undorodik az is, a ki nem szociálista. Nem ezen a helyen irták le azt először, hogy a szociálisták a jövő társadalmi formája, a melyet eltiporni nem lehet. Véleményünk szerint nem is szabad, sőt utat kell egyengetni annak, hogy a mai társadalom annak idejében nagyobb zökkenés nélkül illeszkedjék be a szociálista társadalom keretébe. Tisza István grófnak tehát meg kell találni a módot ez ut kijelölésére. Mert a mostani módusa nem vezet másra, mint örökös harcra. És be kell vallani, hogy ma már olyan erős, olyan szervezett a szociálisták tábora, hogy a velük való szüntelen mérkőzés szétforgácsolja a magyar kormányelnök erejét.

Tisza István gróf újabb harcmodora ellen a következőkben argumentál a Nép-szava:

Igy szól az 1848-iki XVIII. törvény-czikk:

Az előző vizsgálat eltöröltetvén örökre s a sajtószabadság visszaállítatván, ennek biztosítékául ideiglenesen rendeltetnek:

1. §. Gondolatait sajtó útján mindenki szabadon közölheti és szabadon terjesztheti.

Miért engedi Tisza István, hogy neki, a törvény főúrének, a legszebb magyar törvényt olvassák a fejére.

Rádium az orvosi használatban.

— február 25.

Mikor legutóbb rájöttek arra, hogy Curie fölfedezése nagy fontosságú az orvostudományra és különösen bizonyos bőrbetegségeknél igen hatásosnak bizonyult — egy bécsi kórházban rögtön kísérletezni is kezdtek.

Néhány milligramm rádiumot használ-

A leány pajkos lett. Nevetve mondta: — Nos, itt vagyok — és gyerekesen összecusucsorította száját.

Miklós magánkívül volt. Vérs erősen lüktetett; hirtelen vadul átkarolta a leányt és forró, hosszú csókot nyomott az ajkára...

Ebben a pillanatban megjelent a küszöbön a leány bátyja. Kereste nővérét:

— Lili! Lili!...

Meglepődten hőkölt vissza azonban, midőn Lilit Miklós karjaiban látta.

A leány föleszmélt. Kiszabadította magát Miklós karjaiból és — egyszerre nő lett! Átértette a helyzetet és minden gondolata az volt, hogy magát tisztázza...

Semmivel sem törődve, elváltozott hangon kiáltotta bátyjának:

— Nézd ez a nyomorult... megcsókolt... Alávaló... nyomorult!...

A fiatal ember vérben forgó szemekkel hirtelen Miklóstra akarta vetni magát. De csakhamar meggondolta, hogy jobb lesz az ügyet csendben, feltűnés nélkül elintézni s fojtott hangon mondta Miklósnak:

— Gyáva!

— Névjegyet cseréltek. A leány a fivére karján távozott.

A párbaj természetesen meg volt.

— Látod, barátom, ilyen a kaczer

leány... **Herzogh Dezső.**

tek egy pépből és parafinpapirosból készült tokocsában s így nelyezték el a meggyógyítandó bőrfelületre. Lapos ebonit- vagy réztokocsákat is alkalmaztak, a melyet flastrom-papirossal a bőrhoz is lehetett erősíteni.

Ez az eljárás azonban tökéletlen volt, most már egy készüléket használnak, a mely lehetővé teszi, hogy a csekély mennyiségű rádium aránylag nagy bőrfelületet sugározhasson be.

A rádiumot porrá zúzták és lakka egyenletesen keverték. Ezt a keveréket két nagyon vékony kemény gummilemez között szét terítették és ezekhez a lemezekhez kényelmes fogantyút illesztettek.

Olyan az egész, mint valami bélyegző s úgy is bánnak vele. A gyógyítandó bőrfelülethez aztán gyöngéden rászorítják és rajta tartják. Három négy percznyi „bélyegzés“-ek után körülbelül csak husz óra múlva mutatkozik a hatás. A sugárzásnak kitett bőrfelület halványvörös színt kap.

Ha négy-öt perczig tart a rásuvarzás, akkor a második, vagy harmadik hét folyamán a pihecsalok kihullnak, tíz-tizenöt percznyi hatás következtében két-három hét múlva élénk bőrgyulladás támad, hólyagosodás áll be, még erősebb sugároztatásra a negyedik vagy ötödik héten kisebb-nagyobb daganatok fejlődnek, a melyek aztán elfekélyesednek.

Természetesen a sugároztatásnak megvan a maga skálája, a sugarakat épp úgy kell bizonyos adagokban alkalmazni, mint más orvosságot. Alkalmos ellenőrző óra van kapcsolatban a rádium bélyegzővel s ha a kellő számú perczek leteltek, azt az óra ütéssel jelzi.

Természetesen az egészséges bőrkörnyéket a sugarakkal megvédi és pedig fémlemezekkel, a melyek a rádium-sugarakat csaknem teljesen abszorbeálják s általában megvan annak a módja, hogy a többszöri „bélyegzés“-sel minden egyes része a beteg bőrfelületnek éppen csak annyi sugárhoz jusson, a mennyire szükség van. Az ilyen alapos bélyegzővel csak sima bőrfelületen lehet operálni, elrejtett, vagy nem sima, vagy csavarodott bőrfelülethez, a száj belső üregéhez, az orrhoz, a fülhöz, a torokhoz más készülék van.

Hajlított nyéllel ellátott gummigömböcske ez, a mely rádiumlakkal van bevonva s ennek a gömböcskének vagy az egész felülete, vagy ha az egészre nincsen szükség, akkor a fölösleges részt fémlemezekkel lehet hatástalanná tenni. A rádium hatása a betegeknek nem mutatkozik fájdalmasnak.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

Egyetemi hangverseny. A nagy kunság egyik ősi városában rendez a collegiumnak derék ifjusága e hó 28-án az egyetem javára hangversenyt, mely elé úgy a turkeveiek, mint a debreceiek nagy várakozással néznek. A hangverseny főpróbája tegnap délután volt az ének-teremben Csiky Lajos felügyelő tanár, dékán jelenléte mellett, a mikor is a szebbnél-szebb darabokat mind végig énekelte énekarunk. Egyik hatalmas erőteljességével, a másik szelid lágyságával köti le figyelmünket, a gyönyörű sólók, melyekben Hajdu László jh. és Kolozsváry Mihály hh. szerepelnek, szinte nagy élvezetet nyújtanak. A „kurucz-kar“ és az „őseink emléke“ megzongora kíséretével és betétjével együtt szinte vissza varázsol bennünket Árpád apánk idejébe s a Rákócziak dicső korszakába. Általában véve ilyen műsorral még talán Debreczenben sem igen szerepelt az ifjuság, a melyik Turkeve városa közönségének így akarja meghálálni a szeretetteljes fogadtatást.

Valóban kiemelkedő pontja ezek mellett az estélynek Tóth Sándor hh. gyönyörű szavalata is, cigányzene kísérete mellett, általában a szavalatokra is a legkiválóbb erők vannak felkérve. Búszkesége lesz e hangverseny az egész debreczeni kollégiumnak. Az ifjuság jelvénye nemzetiszíni karzalag lesz s indultai 1/4 12 órakor fognak szombaton délelőtti kollégiumból, bizonyára városunk nagy közönségének jó kívánsága mellett. Ez az ifjuság méltó multjához, nagy tradícióihoz, méltó ahhoz, hogy városunk szerető gondja kísérje őket utjukra el, hol hirdetik a kollégiumnak s e városnak hírét, nevét, dicsőségét, a melynek legszebb koronája majdan a megvalósítandó protestáns egyetemünk lesz.

A Hittanszaki Önkepel 6 Társulat tegnap, szerdán este tartott rendes gyűlésén megjelent a homokkerti ref. gyülekezet öt tagja, ugyint Sövényi István, Kurucz Lajos, Békési András, Bujdosó András és Balogh József, kik a gyülekezet nevében köszönetet mondtak a Társulatnak azon nemeslelkű és szép adományáért, melylyel imaházuknak két gyönyörű ezüst serleget ajándékoztak. A küldöttség nevében előbb Sövényi István, majd Békési András szólott, hálával emlékezve meg az adományozásról s meleg szeretettel kívánva áldást a Társulat minden egyes tagjára s különösen annak buzgó elnökére Harsányi Pál széniorra, ki szíves szavakkal válaszolt mindkét beszédre, kifejezve azokat az indító okokat, melyek a Társulatot ez adományozásra bírták, szeretetüknek és a gyülekezetéhez való ragaszkodásuknak megnyilvánulásaként. — A küldöttség aztán végighallgatta a gyűlés befolyását, Barkaszi Károly imádkozását és annak bírálatát, Baróthy István érdekes felolvasását a prot. népies hírlapírodalomról s végül Kónya Gábor alelnöknek a gyűlést berekesztő gyönyörű imádságát, — részt vett az együttes éneklésben és lelki buzgóságtól áthatva, hitben megerősödvé távozott az Isten dicsőségének emigy megszentelt hajlékából.

A debreczeni izr. szent-egylet 1904. évi február hó 28-án, vasárnap d. u. 3 órakor az izraelita hitközség iskolai tanácstermében tartja évi rendes közgyűlését. Tárgysorozat a következő: 1. Az 1904. évi számadások és mérleg megvizsgálására egy 3 tagból álló bizottság megválasztása. 2. Az előjáróság évi jelentése és esetleges indítványok, a meny nyiben a közgyűlés előtt 3 nappal bejelentetnek. 3. A számvizsgáló bizottság jelentése s ennek alapján az 1903. évi számadások tárgyában határozat hozatala. 4. Az 1904. évi — költségvetés tárgyalása. 5. Az új alapszabályok kiegészítése. 6. A választások elhalasztása.

A guvernant.

— február 25.

Talán a borongó, legendás Bretagneban született talán az édes, búbajos Provenzeze ibolyamezőkkel szegett tengerpartján a guvernant... a guvernant...

Oh, más világ van arrafelé, a merre naponta leáldozik a nap. Az álmos tengerek felől enyhe, kábító szelek kelnek utra és mámorító álmokba ringat a rózsabokrok

édes illata. És ha az örökké mosolygó égről alkonyatkor fáradtan bukik le a nap és odafönn kigyulnak a szikrázó csillagok, a legendák régeimult hősei vonulnak fel és illatoznak Provenzeze virágai... Azok a esillogó hősek nem gögősek és nem henczegők. Sőt a legszegényebb emberek álmait látogatják legtöbb szeretettel.

— Oh, mennyit álmodhatott felőlük langyos tavaszi éjszakákon a guvernant... a guvernant...

Azután egyszer bucsut intett a virágos mezőknek, a mosolygó kék tengereknek és eljött az örök tavasz virányairól messzemesse keletre. Keményfejű szittya gyermekeket tanított a legendák búbajos nyelvére. Idegen emberek vették körül és nagy, kopár mezők, melyeket néha dermesztő hideg szelek fehér paláttal hintettek tele. Az egykor virágozó fák olyanok voltak, mint egy-egy fehérbe öltöztetett halott menyasszony... Oh, hogy borzadok fölük és mennyit álmodozott a távol Provenzeze nyíló virágairól a guvernant... a guvernant...

Aztán lassan beletörődött sorsába. Oh, az emberek mindenbe beletörődnek. A hulló könyvek rendre elmosták a szülőföld halványuló emlékeit. A francia legendák vitéz hősei sokszor kísértettek itt is a távol Keleten. De elmúltak az álmok és az átültetett fa megfogamzott. Leveleket is hajtott, igaz, hogy sápadt, halovány leveleket, melyeken a bánat és honvágy férgé rágott éjszakákon. Virág is nyílt, illatozó, bájos, de törekény, a milyen a virágház beteges ágain szokott nyílni. Azért csöndes éjszakákon vissza-visszaszökött álmaiban az édes szülőföld tündérmeséibe a guvernant... a guvernant...

Ezt csak én képzeltem, mert mások soha sem láttak bájos arczán csak sugárzó jókedvet és ragyogó mosolygást. Fekete szemében az öröm rózsái nyíltak. De én nem hiszek a női mosolyoknak. Oh a nők nagyon hasonlítanak a tavak viz alatt pompázó virágaihoz. Ha távolról nézzük őket, bámulatba ejtenek életerős, mosolygó virágokkal, de ha kiemeljük pálcánkkal a tó vizéből, élettelenül esnek össze a virágozó ágak. A nők mindig mosolyognak, de ha lelkükbe hatolunk, sokszor mély bánatot találunk a mosoly leple alatt.

Hat mondom, csak mosolygott, mindig mosolygott a guvernant... a guvernant...

A mig tegnap délután le nem fakult ajkáról a esalfa mosoly. Talán valami langyos, kábító szellő tévedt ide arról, amerre naponta leáldozik a nap, vagy a kihalt kopár mezők fölött egyszerre valami rég elfelejtett ének dallama rezgett át, vagy talán az ifju álmok hősei kísértettek erre... de ki tudna megérteni egy leányt... nem is tudom miért, nem is sejtem miért... szíven lötte magát a guvernant... a guvernant...

Oh, a világ keilemetlen, unalmas és ostoba. És illata olyan, mint a provenzezei hervadó ibolyamező... A halálról pedig nem sokat tudunk, de mi, a kik szomoruan itt bolyongunk a kietlen földi téreken, sejtjük, hogy nem lehet rosszabb az életnél. Lomha, nehéz ködök feküsznek a kopár tarlókon. Madár se dalol, virág se nyílik most nálunk. Talán a másik világon másként vagyunk. Az álmos tengerek felől kábító szelek kelnek utra, illatoznak az ibolyamezők és a virágozó fák ágain rég elhalt csalóányok szellemei énekelnek mámorító dalokat a Bretagne legendáiról... És talán azért kelt utra fiatalon, egy fehérbe öltözött halott menyasszony: a guvernant... a szép, kis guvernant...

L. E.

SZINHÁZ.

Műsor:

Péntek: Egyenlőség (A bérlet.)

Szombat: Menyecskek. (Bérletszünet Blaha Lujza felléptével.)

Vasárnap d. u.: Fifi; este: Felhő Klári. (Bérletszünet Blaha Lujza felléptével.)

Hétfő: Gyimesi vadvirág (Bérletszünet Blaha Lujza felléptével.)

A tavasz került színre tegnap szép számú közönség előtt, az ismert jó előadásban. A közönség a szép zenéjű darab mulatságos jeleneteit most is nagy tetszéssel fogadta.

A Fecskék. Az Eleven ördög, Királyfogás stb. nagy operettek szeniális szerzőjének legújabb operettje, a Fecskék, mely a fővárosban nagy siker mellett került színre. A darabot megszerezte Makó igazgató is s a Fecskék a jövő hó első napjain kerül bemutatásra nálunk. A darabra már is nagyban készül színházunk énekes személyzete.

III. Richard. Shakespeare klasszikus tragédiáját III. Richardot rövid időn belül színre hozza színtársulatunk derék drámai személyzete. A czimszerepet Sebestyén Géza fogja játszani, a ki nagy ambícióval készül erre a szerepre, melyhez bizonyára művészi sikerének egyik legkiválóbbja fog fűződni.

Blaháné vendégszereplései. Blaha Lujza vendégszereplése iránt igen nagy az érdeklődés s a jegyek nagy- és javarészt már elkapták. Így például a vasárnapi előadásra a bérlek helyein kívül egyetlen jegyet sem lehet kapni, karzaton kívül. Az igazgatóság ez uton is figyelmezteti a bérlek közönséget, hogy bérleti helyeiket Blaháné vendégszereplése alatt csak az egyes előadások előtt való nap délután 5 óráig tartja fenn; mert azután a netalán megmaradt helyeket a nagyközönség rendelkezésére bocsátja.

NAPI HIREK.

Egy debreczeni urileány öngyilkossági kísérlete.

— február 25.

A reális gondolkodású emberek megtagadják azt az évezredek óta ösmeretes és néha sok mindent előidéző fogalmat, melyet egy szóban fejezhetünk ki: szerelem.

Szerintünk az nem létező valami, csupán csak a költők, versírók fantáziájának szüleménye, agyréme. Az élet azonban ráczafol a kételkedőkre és a gyakorta előforduló események, melyeknél főszerepet a szív játsza, azt látszik igazolni, hogy a szerelem létezik és az nemesak a poéták találmánya.

Ma reggel a Rákóczi-utca egyik házában előfordult tragédia, melynek egy fiatal, urileány majdnem áldozatul esett, szintén azt bizonyítja, hogy igenis a szerelem létezik és pedig oly nagy és hatalmas valami, a mely életet is adhat, de el is vehet.

Pártoljuk a hazai kisipart!

Vitárius Béla

külföldön tanulmányozott keztyűs- és kötszerész mesternél

Debreczen,

A legfinomabb és legdivatosabb keztyűk, valamint a legszakoszerűbben készült Sérvkötők, Haskötők stb. a legjutányosabban árakon kaphatók és megrendelhetők

Főter, Bádagos-u. 1. Tóth Béla gyógsz. mellett. (Tisza-palota.)

Ennek az urileánynak, — kinek nevét családjára való tekintetből elhallgatjuk, — tragédiája szoros összefüggésben van a szívvel, a tragédiának okozója a mindenható szerelem.

Egy 17 éves, ártatlan leány szívével szeretett a tragédia hőse. Szíve minden dobbanása, agyának gondolata egy emberé volt, azé a délelég katonatiszté, ki néha csupa szórakozásból egy év óta ellátogatott a leány családjához.

A katonatiszt szíve is oly hevesen lüktetett, mint azé az ártatlan kis leányé, nem tudjuk, de a következmény azt igazolja, hogy a kis leány életét akarta feláldozni szerelméért.

A katonatiszt ugyanis pár hét óta elmaradott a háztól. A szerelmes leánynak ez fájt és sok álmatlan éjjele volt emiatt. Szentvedett, de úgy látszik, hogy fájdalmát nem bírta tovább elviselni.

Ma reggel alig, hogy felkelt, levelet írt szüleinek és pár perc múlva megivott egy pohár tejet, melybe előbb egy csomag kőnes gyufának a fejét áztatta be.

A gyötörő fájdalmak hangos jajkiáltásokban törtek elő elkékült ajkairól, ezek a kiáltások tették figyelmessé a szülőket, kik kétségbeesve győződtek meg szeretett gyermekük tettéről.

A beteg leánykánál csakhamar megjelent két orvos, a kik hathatós ellenszereket adtak a leánynak.

Az orvosi vélemények szerint, miután a mérég a gyorsan alkalmazott ellenszerek folytán nem működhetett nagyon ártalmasan, a szerelmes leány felgyógyul.

— **A pallagi vasut közigazgatási bejárása.** A ker. miniszter jövő hó 2-ára tüzte ki a pallagi vasut közigazgatási bejárását. A tanács ma Bészler Károly tanácsnok, tb. főjegyző elnöklésével tartott rendkívüli ülésén a várost érdeklő fontos okokból táviratilag kérte a minisztert a közigazgatási bejárás elhalasztására.

— **A városi muzeum.** A városi muzeum alapvetője, Löfkovits Arthur megengedte, hogy az általa tett 5000 koronás alapítványból a város a muzeum céljaira szükséges állványokat és szekrényeket szeresse be. A tanács a kapott felhatalmazás alapján meg is tette a szükséges intézkedéseket az állványok és szekrények beszerzésére.

— **A ragályos betegségek behurcolása.** Végh Gyula lt. rendőrkapitány beadványt intézett a tanácshoz, melyben felhívja a tanácsot, tegyen óvintézkedéseket a szomszédos községekből behurcolható ragályos betegségek ellen. A beadványban a főkapitány elmondja, hogy a szomszédos községekből az élelmi cikkeket áruló asszonyok igen könnyen behurcolhatják a városba a ragályos betegségeket. Ennek megállítására azt javasolja Végh Gyula, hogy a tanács az atispán útján hívja fel a községek előljáróságait, hogy az élelmi szerek behozatala csak úgy engedhető meg, ha az illető a község előljáróságától bemutatott u. n. egészségügyi lappal igazolja, hogy családjában nincs ragályos beteg. A főkapitánytól mindenestre előismerésre méltó dolog, hogy annyira lelken viseli a város egészségügyi viszonyait, de mi azt hisszük, hogy a

tanácshoz beadott, fentebb vázolt javaslat nem vihető keresztül.

— **Rakosi Jenő Debreczenben.** Többször megemlékeztünk arról a fenyves estélyről, a melyet a József királyi hercegségi anatórium egyesület fog Debreczenben márczius 13-án rendezni. Az estély egyik legfőbb érdekessége lesz, hogy a kiváló író, a magyar új-ágitói kar kiválósága Rakosi Jenő is részt vesz az estélyen.

— **Az elepi gazdak gyűlése.** Az elepi dűlő utak rendezése ügyében folyó 1904. év február hó 28-án vasárnap d. e. 11 órakor a városház nagytanácstermében tartandó értekezletre megjelenésre az elepi birtokosokat felkérem. Debreczen, 1904. február 24. Rickl Antal.

— **Panasz a szekeresek ellen.** A Bocskay-terem levő szekeresek ellen nagyon sok panasz érkezett a rendőrséghez. És tényleg valóságos botrányokat rendeznek ezek a fuvarosok. Ha valaki fuvart rendelni megy, azt körül veszik s mondhatni minden ilyen fuvarrendelés után veszekedés támad a szekeresek közt. Egyebekben és a gyalogjáró közlekedést nagyban veszélyeztetik a felpálkázott alakok. A rendőrség szigorú eljárást indított a garázdálkodó szekeresek ellen.

— **Kossuth-szobor Kecskeméten.** A kecskeméti Kossuth-szobor megbízott művészei, Telcs Eda szobrász és Töry Emil műépítész már leszállították az egytized nagyságú szobormintát Kecskemétre. A kik látták, a kecskeméti lapok szerint, azt vallják, hogy az összes megévő Kossuth-szobrok közt a kecskeméti lesz a legszebb, legművészebb és legművészebb alkotás.

— **Az obstrukció ellen.** A jog- és pénzügyi bizottság tegnapi ülésén politikai véleményt is nyilvánított s javasolja határozatában, hogy az obstrukció megszüntetése tárgyában feliratot intéz a képviselőházhoz, illetve pártolja Nyitra vármegye erre vonatkozó határozatát.

— **Jégtörő Mátyás.** Jégtörő Mátyás csakugyan elhozta a telet. Tegnap délután óta egyre esik a hó s most már arasznyi hólepel lepi a háztetőket. A kik ma reggel kitekintettek az ablakon, olyan téli tájképet láttak, a milyenben az idén még nem volt részünk. Csak az a kár, hogy az enyhe hőmérséklet miatt nem lesz tartós s minden vonalon megindult az olvadás.

— **A debreczeni ipartestületi betegsegélyzőpénz ar 1904.** márczius 6-án, vasárnap d. u. 2 órakor tartja az „Iparos Otthon” disztermében első évi rendes közgyűlést, melyre a közgyűlési kiküldöttek ez uton is meghívotnak. Targysorozat: 1. Az igazgatóság jelentése az 1903. évi működéséről. 2. A pénztár 1903. évi zárszámadásának beterjesztése; a felügyelő-bizottság jelentése és határozat a zárszámadások felett. 3. Határozathozatal a felmentvény megadása tárgyában. 4. Az igazgatóság 8 rendes és 8 póttagjának választása. (Választandó a mesterek részéről 4 rendes és 2 póttag; segédek részéről 4 rendes és 6 póttag.) 5. Felügyelő-bizottság választása. (Választandó a mesterek részéről 3 rendes és 3 póttag, a segédek részéről 3 rendes és 3 póttag.) 6. A választott bíróság kiegészítése. (Választandó a mesterek részéről 1 póttag, a segédek részéről 3 póttag. 7. Esetleges indítványok.

— **Uj rendelet a vasárnapi munkaszünet tárgyában.** Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter a vasárnapi

munkaszünet tárgyában új rendeletet dolgoztat ki a minisztérium illetékes szakosztálya által s abban az eddig felmerült összes okadatolt sérelmeket lehetőleg orvosolni fogja. A rendelet tervezetét a miniszter véleményadás végett meg fogja küldeni az összes érdekelt testületeknek s így nem fog megismétlődni a legutóbbi rendelet kibocsátásakor is észlelt az az eset, hogy a minisztérium ily nagyfontosságú ügyben az érdekeltek meghallgatása nélkül dönt.

— **Megölte a pálinka.** A Zola által olyan hatalmasan megénekelte emberirtó, a pálinka sorra szedi áldozatait. Nagy mértékben és feltartóztatlanul. Ujabbban Zsákán mulott ki tragikus halállal egy ember. Komolcsi Józsefnek hívták. Mértéktelenül élvezte az alkoholt. Tegnapelőtt a zsákai kocsmában kurjongatott. Estefelé ment haza. Alig ért a háza elé, felsikoltott:

— Jaj Istenem, meghalok!

A szívéhez kapott s lerogyott a földre. Ott vergődött óriási kínok között s egy fél óra múlva meghalt. A zsákai körorvos megvizsgálta a holttestet s megállapította, hogy alkoholemberzés ölte meg. Hulláját felboncolták s ügyészi engedéllyel eltemették.

— **Vagda kozó huszárok.** Ily czimen megirtuk Burai Sándor veszedelmes kalandját két huszárral, akik közül az egyik a rokonszenves fiatal embert megtámadta minden ok nélkül és egyik karján veszedelmes sérülést ejtett rajta. Burai a közkórházban már jobban van s megötrént kihallgatása is. Meg lett állapítva, hogy épen séggyel semmi okot nem szolgáltatott a támadásra Burai. A két huszár ellen a katonai parancsnokság szigorú eljárást indított.

— **A könyvkereskedő üzletköre.** Egy konkrét iparkihágási ügynek eldöntése végett a budapesti kereskedelmi és iparkamara legutóbb azt a véleményt adta, hogy a könyvkereskedő nincs jogosítva étlapok, étrendek, szállítási bárczák s hasonló nyomtatványokra szóló megrendelések effektuálására és továbbá, hogy a könyvkereskedő cégének az ilyen nyomtatványokon nyomdai impresszum gyanánt való alkalmazása a sajtótörvény szerint elbírálandó kihágásnak a tényálladékat állapítja meg.

— **Szerelmi dráma.** Megemlékeztünk tegnap Sárkány Sándor öngyilkossági kísérletéről s emlitettük, hogy beszállították a közkórházba. A veszedelmes zsebmetsző azonban nem nagyon komolyan fogta fel a dolgot, s a golyót olyan helyen eresztette a mellkasába, a hol semmi nemesebb részeket nem sérthetett meg. Pár nap múlva már el is hagyhatja a kórházat. Szeretőjét a bűnbánó Margitot ma tolonczoltatta el a rendőrség Debreczenből.

— **Vissza vágyott a szíve.** Nyiri Lidia nagyon szerelmes lett a debreczeni levegőbe. Bebarangolta már az egész országot, a rendőrség Debreczenből legalább 20-szor haza tolonczoltatta, de Nyiri Lidia kerül-fordul és ismét Debreczenbe terem. Most megint vissza tért s folytatta régi foglalkozását, az édes semmittevést, holmi tiltott szerelmi viszonyokkal fűszerezve. A rendőrség megint kitolonczoltatta a városból. Előbb azonban 30 napot le kell ülnie a rendőrségi börtönben.

— **Kávésok, vendéglősök társasvacsorája.** A debreczeni vendéglő-

sők, kávések szakipartársulatának tagjai. Átváró közgyűlésük alkalmából tegnap családi jellegű társasvacsorát tartottak Törő Imre vendéglőjében. — A vacsorán persze igen kedélyes hangulat uralkodott.

— **Átköltöző iparosok iparigazolványa** Milyen érvénye van az iparigazolványnak, országos-e vagy lakóhelyhez kötött? Fontos kérdés az egyik községből a másikba most meglehetősen gyakran költöző iparosok szempontjából. Az ipartörvény értelmében az iparigazolvány egy-egy iparhatósági területre, járásra, városra, illetve fővárosi kerületre szól. — Ha tehát az iparos más iparhatósági területre tartozó községbe költözik át, új iparigazolványt kell váltania. De ha képesítéshez kötött iparosról van szó, a képesítést az új iparhatóságnál nem kell igazolni, mert a régi iparigazolvány a képesítést is igazolja.

— **Pénzhamisító fu.** A torontálmegyei Surján községben a múlt hét folyamán hamis 10 filléresek jöttek forgalomba. A módosi csendőrségnek sikerült kideríteni, hogy a tízfilléresek Laisch István 15 éves asztalosinas gyártotta, oly módon, hogy 2 farabot vág ki, ezekben gittet téve egy 10 fillérest szorítva közre, elkészítette a pénz negatív alakját s erősen összekötve a formát, egy lyukon át ólmot öntött bele. Ilyen módon készült pénzből 8 darabot hozott forgalomba, melyeket a csendőrség összeszedett s a nagy reményekre jogosult ifjút a hatóságnak szolgáltatott ki.

— **Tömeges embermérgezés.** A krassó-szörénymegyei Bisztravölgy több községében előfordult pálinkamérgezéseknek ugylátszik mégis nyomára jönnek. Karánsebesről írják ugyanis, hogy a napokban Putics András obrézsai segédjegyző egy pálinkafőző üstöt az obrézsai községi bírónak a csendőrség vezető jelenlétében felvágott s a legnagyobb megdöbbenéssel konstatálták, hogy az üst feneke kettős rézlemezről van készítve s a két rézlemez közötti üres nagy mennyiségű ólommal van telítve. Ezen új szerkezetű üstöket Szakalazár karánsebesi iparos készítette. Ez a lelketlen ember nem elégedett meg azzal, hogy gyártmányát tömegesen adta el, de arra vete-medett, hogy az emberi egészség és élet veszélyeztetésével emelje gyártmánya árát. Az üstöt ugyanis súly szerint mérve kilónként 3 korona 20 fillérért árusította. Ennyi t. i. a réz ára. Az ólomnak kilója pedig 40 fillér. Hogy tehát megnyerje az egyensúlyt: minden üstbe több kilogramm ólmot tett, melyet természetesen úgy fizettek meg, mintha az egész rézből való lett volna. Annál az üstnél, melyet Putics segédjegyző feibontott, a belső rézlemez a használatától annyira meg volt kopva, hogy a pálinka már az ólommal érintkezett.

— **A ki kertjét szereti,** szép virágokat és kitűnő konyhakerti terményeket akar, az fedezze magzükségletét Ma-utáner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedésében Budapesten, Rottenbiller-utca 33. A cég idei árjegyzékét, mely 226 oldalra terjed, kívánatra mindenkinek ingyen küldi. Ezen árjegyzék az általánosan ismert, világhírű, kitűnő magvakon kívül, még a különösen érdekes és meg-

lepő konyhakerti és virágujdonságoknak egész sorozatát is tartalmazza.

— **Letzter József fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme** Piac-utca 44., dr. Ujfalussy haz. Állandó fényképkiállítás a műterem kapubejáratánál levő kirakatokban.

— **Uj női-ruha varróterem.** Özv. M. Ring Marie és Veje mai hirdetésére felhívjuk t. olvasóink figyelmét.

TÁVIRATOK.

Vasutasok fizetésrendezése.

— A „Debreczen“ eredeti távirata. —
(Érkezik d. u. 1/22 órakor.)

Budapest, február 25. Bécsből jelentik a felhivatalos „Magyar Távirati Irodának“: Az érdeklét miniszterek közt a vasutasok fizetésfelemelésére vonatkozó tárgyalások annyira előrehaladtak, hogy a napokban befejezést fognak nyerni.

Mozgósítás a Balkánra.

Budapest, február 25. Bacsnai Csicseric Béla vezérkari alezredes a balkáni háborúról nyilatkozva. Tudvalevőleg öt jelölték ki, hogy az Osztrák-magyar monarchiát képviselje az orosz főhadi szálláson, a most folyó háboruban.

Az alezredest a múlt héten Bécsbe rendelték, hogy megbízatását vele közöljék. Két nap múlva érkezett Csicseric Béla vissza s tisztársait a következő szavakkal fogadta:

— **Ura, feltétlenül mozgósítás lesz.**

Egy hét múlva, mikor ismét Bécsbe rendelték, a mikor Szegedre visszament bucsuzni, a következő kijelentést tette:

— **Ura, a mikorára én visszatérek, Önök utban lesznek Balkán felé.**
Ezek a kijelentések azóta szájról-szájra járnak s biztosra vessik, hogy a magyar ezredek mozgósítása rövid idő kérdése.

Kína háborúra készül.

Tiencsin, febr. 25. Az előjelekből ítélve, Kína háborúra készül. Innen 5000 kínai lovas észak felé indul.

Mack tábornok a nagy falon kívül levő csapatokhoz elindult, hogy felettük a fővezérséget átvegye. Az Oroszország és Kína közötti konfliktus ilyen utra való tereleése nagyon valószínűnek látszik s Londonban meg vannak győződve arról, hogy Kína részt vesz a háboruban.

Orosz-japán háboru.

Az orosz-japán háborúra vonatkozólag a következő táviratokat kaptuk:

Az új orosz fővezér.

Pétervár, február 25. Kuropat-
kint az ázsiai hadsereg fővezérévé nevezték ki. A fővezérség átvételét ahoz a feltételhez kötötte, hogy egy nagyherceg se léphesse át az Ural-t. A csár a feltételt elfogadta.

Alexejev jelentése.

Pétervár, február 25. Alexejev a következő jelentést küldte Miklós csárhoz: Február 24-én reggel 3/3 órakor újabb támadási kísérletet tettek a japánok a Retvizán orosz hadihajó ellen, több torpedónaszáddal s a kikötő bejáratánál nagy robbantó szerekkel telt hajókat akartak elsúlyra szelni. A Retvizán észrevette idejekorán a támadást s heves tüzeléssel igyekezett ezt megakadályozni. A kikötő bejáratánál két japán gőzös megsemmisült, az ágyunaszádok azonban tovább is folytatták a tüzelést. Napfelkeltekor a kikötőben 4 teljesen tönkre ment hajtó lehetett látni, 8 hajó pedig a nyílt tenger felé igyekezett. A legénység közül néhányan megfutamtak, míg többeket az ellenséges naszádok, mint foglyokat magukkal vittek. Végre kutattam a partot, a kikötő bejárata szabad. Teljesen a Retvizán magatartásának és tüzelésének tulajdonítom a győzelmet. Egy japán gőzös meg most is lángokban áll.

Budapesti árutözsde.

A „Debreczen“ távirati tudósítása.

— Déli zárlat. —

Február 25

Készaru: 5-el magasabb.

Buza áprilisra	9 03—9 04
„ októberre	8 71—8 72
Rozs áprilisra	7 10—7 12
Zab „	5 88—5 90
Tengeri májusra	5 62—5 63

Gyilkos vasut.

(Saját tudósítónktól.)

— február 25.

Az Erdélyi Erdőipar Részvénytársaság iparvasutja ismét tragikus szerencsétlenségnek lett okozója. A részvénytársaság a szállítás megkönnyebbitése végett egy viczinális vasuton transzferálja a fenyő tönköket a gőzfűrész telephez. Ezen iparvasut az építési törvények ellenére 45-ös emelkedéssel lett építve s ez a szabály ellenes építkezés lett okozója azon szerencsétlenségnek, melyről háromszékmegei tudósítónk a következőkben számol be:

Február hó 17-én egy fenyő tönkökkel megterhelt társasági vasut indult el a romániai havasokról. A kocsi és a kis mozdonyon a társaság főerdőkezelője, ennek segédje, valamint több munkás volt elhelyezkedve. Mikor a vonat a magyar határhoz ért, a kis mozdony hirtelen kisiklott. A főerdőkezelő és a segéd kiugrottak a kocsi s nyomban utánuk a többi munkás is. Az ugrás azonban oly szerencsétlenül történt, hogy az erdőkezelő segédje, egy Rozenthal Lipót nevű huszonöt éves fiatal ember azonnal szörnyet halt, míg a többi munkás kisebb nagyobb sérüléssel menekült meg a veszedelemből. Ez a szerencsétlenség különben nem az első s míg a jelenlegi mizeriák főállanak, valószínűleg nem is utolsó. A szerencsétlen véget ért fiatal embert tegnap temették el s a gyászszertartáson kartársai és a társaság munkásai testületileg megjelentek. A többi munkás állapota súlyos, de nem életveszélyes.

IRODALOM.

Olvasom levelét...

Olvasom levelét...
Reszket szívem, lelkem:
Olvadni is alig
Látom örömben.

Aranyos kis levél,
Minden sora drága,
Hullanak, hullanak
A csókjaim rája.

Tehát gondol reánk,
Jutunk is eszébe?
Gondoljon is reám
Lelkem üdvössége...

Áldja meg az Isten
Kedves levélkéért,
Ezerszer áldja meg,
Minden betűjéért.

Márton Irén.

INGATLANOK FORGALMA.

Nagy József és neje Busi Erzsébet veszik a debreczeni 7916. sz. tjkvben foglalt Hortobágy u 6 sz házat Németi István és neje Kovács Juliánától 4600 kor.

Ifj. Fülöp Ignác veszi a debreczeni 3004 sz. tjkvben foglalt Petőfiter 2 sz. házat árverésen 14.500 kor.

Szabó Lajos veszi a debreczeni 6158 sz. tjkvben foglalt 126 négyszögöl homokkerti szőlőt Zaveczki István és neje Csepregi Máriától 1400 kor.

Dr. Mariska György ügyvéd veszi a debreczeni 7961 sz. tjkvben foglalt 1129 négyszögöl tóczoskerti szőlőt Sugár Gyulától 5000 kor.

A debreczeni Colegium veszi a debreczeni 989 sz. tjkvben foglalt Péterfia-u. 5 sz. házat Dobray Mária és Dobray Anna Sassi Frigyesnétől 38000 kor.

Aufrecht Ferenc és neje Grósz Emilia veszik a debreczeni 1947 sz. tjkvben foglalt Vendég-u. 48 sz. házat Enyedi Jánosné Csapó Juliánától 5500 kor.

REGENYCSARNOK.

Csárdai történet.

Irta: Harangi József.

(3)

A kántor eddig némán szemlélte a jelenetet, de figyelemmel kísérte különösen a káplár ur vi elkedését s arra a meggyőződésre jutott, hogy ez a két uri emberi állat aligha jött ide a maga jószántából és véletlenségből. De miért? No, ezt azonnal megtudjuk.

Jankó helyett tehát ő válaszolt az uniformis bajnokainak.

— Méltóztassanak megbocsátani, nagybecsű uraim, a csaplárosnak azt a testi fogyatkozását, hogy az isten akarata folytán és az önök mélyen tisztelt parancsa ellenére, siket bántorkodik lenni. Hanem én majd helyettesíteni fogom. Méltóztassa-

nak megörvendeztetni nagybecsűlt parancsaikkal.

A két zsandár összenézett s a maga nyelvén halk hangon kezdett beszélgetni.

— Ismered ezt az embert?

— Igen; ez a falubeli kántor.

— Mit keres itt ilyen időben?

— Talán ő is ide menekült a zivatar elől.

— És azt mondja, hogy szolgálni akar nekünk.

— Hiszen ebben a kutyahitű időben el is kelne egy kis jó bor. Majd belém fagyott a lélek. Azután meg ott a temető mellett még majd megbabonáztak. Igaz, mit gondolsz a felől, a mit láttunk?

— Nem tudom, de hátha felvilágosítást kaphatunk ezektől? Hanem előbb lássuk a bort, azután majd beszélhetünk.

— Hé, csaplár!

Jankó a fülét sem mozdítja, a kántor ellenben szolgálatra készen állt az uniformis elé.

— Parancsára, nagybecsű uram! Borral, vagy valami felvilágosítással szolgálhatok?

— Mind a kettővel, de előbb ide a borral!

Ide a borral! — E szavakra Vastag János uram elfelejtette, hogy ő most siket; egyszeriben felugrott és a söntésben termett. A legjobb borából szolgált a zsandár uraknak, a kik nem sokat ittak ugyan belőle, hanem azért megdicséérték, mondván: ha egy kis ezukrot tennének beléje, beillenék eczetágyanak.

— Jobb helyre jobb kell, — dűnynyögé a csapláros s azzal visszaült lovalgolni a karszékebe.

A zsandár urak azonban hamarosan megelégteltek a savanyu borkóstolgatást, eszökebe jutott a kellemetlen hivatalos kötelesség. A káplár ur kezdte meg a kérdezősködést.

— Bácsi, ki lakolsz itt a temetőben?

E kérdés Vastag János uramhoz volt intézve, ő azonban háttal ült a kérdező felé, hát nem hallott semmit.

— Na, te máik bácsi, — folytatá a zsandár a kántorhoz fordulva, — hát te nem lakolsz ott a temetőben?

— Ha parancsaikkal szabad engedelmeskednem, méltóztassanak megengedni, hogy bármelyik temetőben heverészhessem a nagybecsűlt sírjok felett.

— Na igen, — de te itt lakod ebben a kálvinista temető?

— Ha méltóztatnak megengedni, hát nem lakom ott.

— Hát kit lakod ott?

— A sírásó, — hogy csinálna lakást a fajtátoknak, — tette hozzá „csendesesen.”

— És egyéb senki se sír és ott?

— Senki, szolgálatukra, uraim.

— Na kántor kaszta, te nekünk mondd a nem igaz. A temetőbe valami jár, kántor kaszta.

— Tán valami hazajáró lélek, onnan — hisz tetszik tudni — Arad felől?

— Én attól nem ijedsz meg, kántor kaszta, én mástól szaladtál el a temetőből. Szeretném tudnád, bácsi, ha én tudnám, tudsz te, ki járogatsz éjjel a temető?

A kántor elszomorodva tekintett a csaszlani civilizáció két naturalizált bajnokára. Hej, az a honvéd nem ijedt meg a temető árnyékkísérteteitől, az szemben a halállal és — meghalt. De hát miért halt meg? Miért van itt ez a könyű az ember szemében? Csillag ez a más-világról? Töröljük le; eredj te, könyök csillaga oda, a honnan jöttél és mondd meg ott, hogy...

— Mi járogatsz a temetőbe, na, bácsi? Te tudod, ki sétálsz a temetőbe?

A kántor egész ünnepélyes hosszúságában felállott, odament az inkvizitoros elébe és mondá:

— Lelkemre, uraim, én nem sétálok.

— Na igen, nem maga, hanem magába kicsoda?

— Talán a holdvilág a fák között, ha meg tetszik engedni.

— Na megengedek. De az nem volt egy holt világ, az volt egy szuronyos puska, tudja? Azt nem szeretek. A hasamba akartad ide löni a fülém mellett a golyóddal, hát mit mondd nekem erre?

— Hát azt, hogy méltóztassék kegyesen tudtomra adni: mit is méltóztatnak parancsolni jámbor szolgáljoknak?

— Na, kántor kaszta, maga nem tudsz motyoról. Magának a temetőből a kísértet rám lőtted, a mitől szaladtad ide. Hát maga mit csinálna, no?

(Folyt. köv.)

SZINLAP.

Ma, csütörtökön, február hó 25-én, bérlet 123-ik szám „C” — negyedezzer.

Egyenlőség.

Fantázia négy felvonásban.

Holnap, pénteken, február 26-án, bérlet 124-ik szám „A” — ötödször.

Egyenlőség.

NYILTTÉR.

Egy

magyarországi bérlő levele.

Wilhelm Ferenc gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító urnak Neunkirchenben, — Alsó-Ausztria. Na szály.

Van szerencsém itt e helyen köszönetemet kifejezni azért a csodás hatásért, mely az én kitűnő Wilhelm-féle antiarthritisus, antireumatisus vértisztító teájának használatát után nyilvánul. Ezzel a teával egy süttői asszonyt teljesen meggyógyítottam, habár ezt az asszonyt már háromnegyed év óta a környék legjobb orvosai gyógykezelték és már lemondottak az életéről. Ezen kura által a tea oly kedvelt lett itt a környéken, hogy Torók József gyógyszerész, Budapest, Király utca 7., bizonyosan nagy mennyiséget ad el a süttői gazdáknak.

Az én házamban is megtörtént, hogy é nálam alkalmazott fiatal ember oly éles csuszájdmakat érzett, hogy se kezét, se lábát mozgatni nem tudta, de az én teájától három csomag után elhasználatása után, teljesen meggyógyult. Én is használok ezt a teát ké szer é ente és megvagyok győződve, hogy az nekem jót tesz. — Még egyszer a gyógyultak leghálásabb köszönetét kifejezve, maradok kitűnő tisztelttel.

Hohidamf Mihály,

bérlő, Naszálytan, u. p. Tótis, Magyarország.

Kapható Franz Wilhelm gyógyszerész, cs. kir. udvari szállítónál Neunkirchenben, — Alsó-Ausztria, valamint a nevesebb gyógyszertárakban, drogueriákban.

1 csomag 2 kor. 1 postacsomag 13 doboz 24 kor. bérmentesen Magyarország minden állomására.

Raktár Debreczenben: Tóth Béla gyógyszerészertárában. (5.)

A M. KIR.

ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE

BUDAPEST, V. KERÜLET, VÁCZI-KÖRUT 32. SZÁM,

ajánlja a magyar királyi államvasutak gépgyárában készült új szerkezetű
gőzcséplőkészleteteket, ipari célokra alkalmas Compound lokomobilokat.

Millenium

fúkaszáló-, marokrakó- és kévekötő aratógépeket, vala-
mint egyéb mezőgazdasági eszközöket.

Pergetett akác-méz
kilója 60 kr.

Keretes akác-méz
kilója 80 krajczár.

Tisztelettel **Deutsch Lajos,**
Piacz-utca 38.

Egy háztartási mérleg ingyen!

Mesés olcsó árak mellett küldöm
a halmozott raktárból vi-
lághírű s kiválóságukért általáno-
san kedvelt

mexikói ezüst-árúimat
és pedig:

6 darab mexikói ezüst asztali kés,
6 " " " evővilla,
6 " " " evőkanalat,
12 " " " kávékanalat,
6 " " " kiváló desszertkést,
6 " " " desszertvillát.

1 darab mexikói ezüst levesmerítő-kanál,
1 " " " tejmerítő,
2 " " " elegáns szalon asztali gyertyatartót.

46 darab összesen 6 forint 50 krajczár
csak

Minden megrendelő ezenkívül jutalomképpen egy
szavatosság mellett pontosan működő 12 és fél kilo hordképességű
háztartási mérleget kap teljesen díjtalanul.
A mexikói ezüst egy teljesen fehér fém (belli is), mely-
nek tartósságért 25 évi jótállást vállalok. Szétküldés, a
pénz előleges megküldése esetén vagy utánvétellel történik az
európai raktárból.

SCHEFFER D. SÁNDOR Bpest,
VIII. Bezerédy-utca 3. sz.

A debreczeni

Kereskedelmi és Iparkamara

közhirre teszi, hogy

Hatvan-utca 23. sz. háza

egész vagy kettéosztott telekkel

eladó.

Értekezhetni lehet a kamara
hivatali helyiségében, (Piacz-u.
69. sz.), ahol a telekmegosztás
terve is megtekinthető.

Tisztelettel értesítjük a mélyen tisztelt hölgyközönséget, hogy

Özv. M. Ring Marie és Veje

cézég alatt folyó évi márczius hó 1-én

— női-ruha varrótermet —

nyitunk, hol minden tekintetben kifogástalan kiszolgálással iparkodni
fogunk magyabecsült rendelőknek legmesszebb mező igényeit kielégíteni.

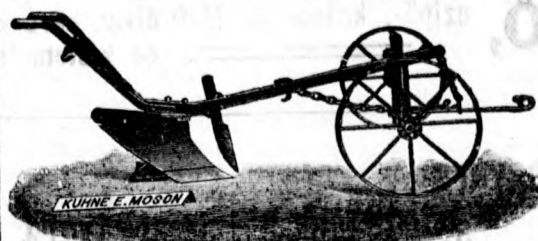
Tisztelettel kérjük, hogy varrótermünket minél előbb becses
látogatásukkal megtisztelni méltóztassék.

Márczius hóban készítenő ruhákat már most vállalok.

A varróterem ideiglenes helyisége:

Battyányi-utca 12. sz. földszint.

Kiváló tisztelettel:

ÖZV. M. RING MARIE és VEJE.**KÜHNE E.**

hazánk legrégebb gazdasági gépgyárában

— MOSONBAN —

legjobb anyagból és elismert gondos ki-
vitelben kaphatók: **Sack-rendszerű acél-
ekék, egy és kétvasú ekék, különféle
szerkezetben, hengerek, szántóföld és
rébtoronák** dus választékban.

Hirneves tolokerekés rendszerű

„Mosoni Drill“ sorvetőgépek.

Mindennemű cséplőgépek, kézi és járgányhajtásra. Gabona-tisztító és szelölőrosták, kon-
koly-választók, szecskavágó, répavágo és darálógépek kitűnő szerkezetben és különféle
nagyágban. **Morzsolók** kézi és erőműhajtásra.

Hollingsworth lógereblyék.

Amerikai ló- és kézi-kapák.

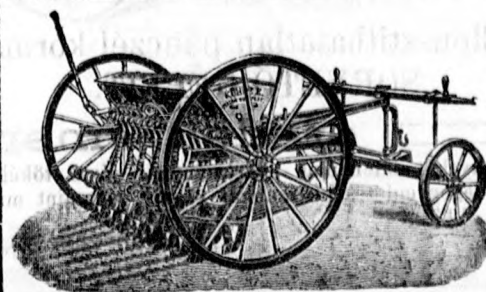
Francia ekék és

kapáló-gépek szőlőműveléshez.

Bizományi raktár:

Korondi Sándor urnál

Debreczen. Piacz-utca 28

Apró hirdetések.

Díja 10 szögig 40 fillér, minden további szög 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szög 4 ar. 8 fillér.

EGY jó családból való leány irásbeli munkára alkalmazást nyer; irásbeli ajánlatok Mentze Henrik újdonságok áruházába küldendők.

EGY JÓ HÁZBÓL való 15 éves fiu, kovács-masnak felvétetik. Czim a kiadóban.

NYAVALYATÖRÉS! Ki nyavalyatörés, göres és más ideges állapotba szenved, kérjen iratott, ingyen és bérmentve kapható a szabad. hattyú gyógyszerár által Majna-Frankfurt.

Febr 25-től márcz 5-ig lesznek

Budapesten az Adria-szállóban,
hogy

műszemeket

a természet után készítsék pánczé-
csiszolók számára.

Müller F. Ad.
műszemész Wiesbadenből.

Uj = Müller-fele reform-szemek. Uj =
tatármány. Képvisele: Calderoni és Társ. Budapest.

A KÖZGAZDASÁGI BANK

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

XII-ik évi rendes közgyűlését

1904 évi február hó 28-án, vasárnap délelőtti 11 órakor tartja meg Debreczenben, a kereskedő-társulat haza disztermében, melyre a t. részvényesek azon figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy az alapszabályok értelmében a közgyűlésen jogukat csak úgy gyakorolhatják, ha részvényeiket a közgyűlés előtt legalább három nappal a társulat pénztáránál leteszik.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság évi jelentése a lefolyt 1903. évi üzletről.
  2. A felügyelő-bizottság jelentése és ennek kapcsán
  3. Határozathozatal a múlt évi nyereség felosztására és az igazgatóságokra erre vonatkozó indítványára nézve.
  4. Határozathozatal a felmentvény megadása tárgyában.
  5. Az igazgatóság, felügyelő-bizottság és igazgató-tanács díjainak megállapítása 3 évre.
  6. Az igazgatóságtól sorrend szerint kilépett két tag és az időközben elhalt egy tag helyének 3 évre leendő betöltése.
  7. Az igazgató-tanácból sorrend szerint kilépett 5 tag és az időközben elhalt két tag helyének 3 évre leendő betöltése
- Debreczenben, 1904 február 10 én tartott ülésünkből. Az igazgatóság.
- JEGYZET.** Az évi zárszámadások, valamint az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése nyolcz nappal a közgyűlés előtt, a társulat irodájában a hivatalos órák alatt megtekinthető.

ÚJ ÜZLET!

Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű vevő közönséget, miszerint helyben PIACZ-UTCZA 22. sz. alatt, (a kistemplommal szemben) egy a mai kornak megfelelő

czipő-, kalap- és férfi-divat üzletet nyitottunk.

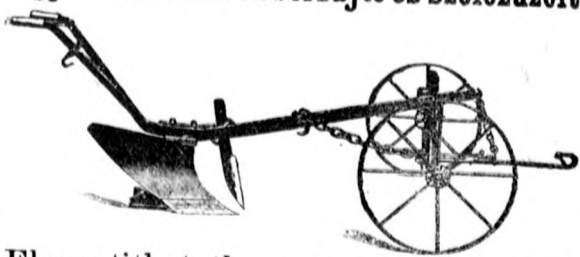
Elvünk kizárólag jó anyagból készült áruknak beszerzése, amelynek tulnyomó része magyar gyártmány és bizton állithatjuk, hogy bárki teljes bizalommal fordulhat hozzánk, mivel a legjobbat és mégis olcsóbban vásárolhatja nálunk, mint bárhol másutt.

A helybeli piacon több éven keresztül szerzett tapasztalatok folytán alkalmunk volt a tisztelt vevő közönség igényeit megismerni és így módunkban lesz a legmészebb megígényeket is a legjobban kielégíteni.

Szíves pártfogást kér tisztelettel

GLÜCK és GERŐ, czipő-, kalap- és férfi divat kereskedők, Debreczen, Piacz-utca 22. sz.,
(a kistemplommal szemben).

Bächer Rudolf kir. szab. ekegyára
ajánlja
legjobb szerkezetű borsajtó és szőlőzúzóit.

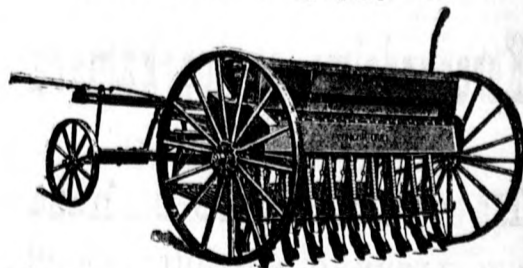
Bizományi gépraktára

Debreczen,

Piacz-utca 26-ik szám

a nagytőzsde udvarán.

Melichar Ferencz
kir. szab. vetőgépgyára.

Elpusztíthatatlan páncézl kormányu TEGELY-ACZELFEJÜ EKÉIT, hirneves UNICUM DRILL
SORVETŐ GÉPEIT.

Különös figyelmébe ajánlom a t. gazdaközönségnek

eredeti amerikai Planet tengeri kapainkat,
melyek minden más gyártmánynál jóval tökéletesebbek s a legegyszerűsebb munkát végzik, valamint minden egyéb gazdasági eszközeit.

Debreczeni képviselő: **Böhmer Sándor.**

Előzékeny kiszolgálás!
Kedvező fizetési feltételek!